

Stanowisko w sprawie kontroli czystości uczniów przez pielęgniarki i higienistki szkolne.

Zgodnie z obecnie obowiązującym Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 25 czerwca 2003 r. w sprawie zakresu i organizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą (Dz.U. Nr 130, poz. 1196) oraz zaleceniami Instytutu Matki i Dziecka zawartymi w publikacji "Standardy i metodyka pracy pielęgniarki i higienistki szkolnej" odstąpiono od procedury kontroli czystości uczniów.

Procedura ta była w latach ubiegłych przeprowadzana dwukrotnie w ciągu roku szkolnego i obejmowała wszystkich uczniów szkoły. Sposób jej realizacji budził wiele kontrowersji i naruszał poczucie godności uczniów, a ponadto nie prowadził do poprawy czystości uczniów, gdyż możliwości naprawcze były znikome. Dlatego obecnie nie wolno ani pielęgniarce ani nauczycielowi przeprowadzać publicznie kontroli czystości uczniów.

Zgodnie z obowiązującymi standardami pielęgniarka i higienistka szkolna w ramach profilaktycznej opieki pielęgniarskiej rozpoznaje problemy zdrowotne i społeczne uczniów i wynikające z nich potrzeby zdrowotne, w tym w zakresie higieny osobistej. Uczniów, u których stwierdza problemy wynikające z niewydolności opiekuńczej rodziny, obejmuje opieką czynną i podejmuje odpowiednie do zaistniałej sytuacji działania.

Należy pamiętać, że wszelkie informacje dotyczące stanu zdrowia są informacjami objętymi tajemnicą medyczną i szczególną ochroną. Istnieją przepisy dotyczące praw pacjenta, a w tym tajemnicy medycznej (Dz.U. 1991, Nr 91 poz. 408). Osoby trzecie, czyli dyrektorzy szkół i nauczyciele mogą żądać informacji tylko w takim zakresie, w jakim pozwala na to prawo. Ponadto należy pamiętać, iż nie wolno ograniczać dostępu do nauki z powodu stanu zdrowia. Jeżeli stan zdrowia ucznia tego wymaga, to dyrektora szkoły jest zobowiązany do stworzenia takich warunków, aby uczeń mógł bez przeszkód kontynuować naukę (Dz.U. 1991, Nr 95, poz. 425 art 1).

Zakład Medycyny Szkolnej Instytutu Matki i Dziecka stoi na stanowisku, iż:

- nie wolno publicznie (w obecności osób trzecich) sprawdzać czystości uczniów,
- decyzję o sprawdzeniu czystości skóry i włosów u uczniów w warunkach indywidualnego badania, podejmuje pielęgniarka,
- pielęgniarka może podjąć taką decyzję na prośbę rodziców lub wychowawcy - np. z powodu nawracającej wszawicy w danej klasie,
- wynikach przeglądu informuje ucznia i jego rodziców,
- dyrekcja szkoły i nauczyciele nie mają prawa do informacji o stanie czystości danego ucznia,
- pielęgniarka ma prawo podać nauczycielom informacje o skali problemu na terenie szkoły,
- pielęgniarka może w uzasadnionych przypadkach odmówić dokonania przeglądu (np w sytuacji konieczności wykonania innych pilnych zadań w danym czasie), powinna jednak wskazać najbliższy możliwy termin lub przeprowadzić instruktaż dla rodziców, jak i kiedy dokonywać u dzieci przeglądów czystości.

mgr Wisława Ostrega

dr med. Anna Oblacińska